

LAERSKOOL DALVIEW

GEKONTROLEERDE TOETS

VAK: LEWENSVAARDIGHEID (PSW)

GRAAD 4

EKSAMINATOR: Mnr. M. Malot

OUER HANDTEKENING: _____

MODERATOR: Mnr. S. Loots

DATUM: 20 November 2024

TYD: 60 min

TOTAAL: 60 PUNTE

NAAM EN VAN: _____ GR. 4 _____

Instruksies:

1. Lees elke vraag versigtig deur voordat dit beantwoord word.
2. Volg die instruksies by elke vraag.

Vraag analise

<u>Afdeling A:</u>	Meerkeusige vrae	Kognitiewe vlak van die vrae	Totaal van die vraag
<u>Vraag</u>	<u>Inhoud en beskrywing van die vraag</u>		<u>Puntetoekenning</u>
Vraag 1	Kulturele en Morele lesse Gebruik die woordbank	Vlak 1 en 2 Laer orde vrae	/ 6
Vraag 2	Christelike Geloof Pas kolom B by kolom A	Vlak 1 en 2 Laer orde vrae	/ 6
Vraag 3	Verkeersreëls Onderstreep die regte antwoord	Vlak 3 en 4 Middel orde vrae	/ 6
Vraag 4	Persoonlike gesondheid Waar en Vals	Vlak 3 en 4 Middel orde vrae	/ 6
Vraag 5	Besoedeling Gebruik die gegewe tabel – Kennis toepas	Vlak 5 en 6 Hoër orde vrae	/ 6
	TOTAAL:		/ 30
<u>Afdeling A:</u>	Beskryf , analiseer en los op.	Kognitiewe vlak van die vrae	Totaal van die vraag
<u>Vraag</u>	<u>Inhoud en beskrywing van die vraag</u>		<u>Puntetoekenning</u>
Vraag 6	Waterveiligheid Noem en Bespreek analiseer	Vlak 1 en 2 Laer orde vrae	/ 10
Vraag 7	Besoedeling Gevalstudie en kennis toepassing	Vlak 3 en 4 Middel orde vrae	/ 10
Vraag 8	MIV en VIGS opvoeding Gee advies en oplossings - doelstellings	Vlak 5 en 6 Hoër orde vrae	/ 10
	TOTAAL:		/ 30

AFDELING A: [30]

Vraag 1: [6] (Kulturele en Morele lesse)

Gebruik die **gegewe woordbank** en **pas** die korrekte woord by die regte kultuurgroep.

* Ndebele

* Zoeloe

* Engelse

* Xhosa

* Boere

* Venda

1.1 Hierdie kultuurgroep is bekend vir die mooi Kralewerk wat hulle maak _____ . (1)

1.2 Hierdie kultuurgroep is bekend vir die Watergees waarin hulle glo _____ . (1)

1.3 Hierdie kultuurgroep is bekend vir die Nekringe wat gedra word _____ . (1)

1.4 Hierdie kultuurgroep is bekend vir Braai , Biltong en Rugby _____ . (1)

1.5 Hierdie kultuurgroep is bekend vir 'n tradisionele Sondagmaal _____ . (1)

1.6 Hierdie kultuurgroep is bekend vir tradisionele Komberse wat hulle dra _____ . (1)

Vraag 2: [6] (Christelike geloof)

Rangskik **Kolom B** om by **Kolom A** te pas en skryf die regte **letter** langs die stelling in die Antwoord kolom. Gebruik **drukskrif** en **hoofletters**.

<u>KOLOM A</u>	<u>ANTWOORDE</u>	<u>KOLOM B</u>
2.1) Kerk	2.1) (1)	A.) 25 Desember
2.2) Kruis	2.2) (1)	B.) God die Vader , Seun en Heilige Gees
2.3) Bybel	2.3) (1)	C.) Duiwel
2.4) Heilige Drie - Eenheid	2.4) (1)	D.) Waar Jesus gebore is
2.5) Betlehem	2.5) (1)	E.) 'n Gebou waar Christene gaan bid
2.6) Kersfees	2.6) (1)	F.) Ongehoorsaam
		G.) Ons heilige boek wat ons in glo en volg
		H.) Herinner ons aan Jesus wat gesterf het
		I.) 1 Januarie

Vraag 3: [6] (Verkeersreëls)

Lees die volgende vrae en **onderstreep** dan die korrekte antwoord.

3.1 Daar is (3 / 8) vorme van vervoer wat bestaan wat ons daagliks gebruik van maak. (1)

3.2 Loop , Motor , Busse en Fietse is vorme van (Water / Land) vervoer wat ons gebruik . (1)

3.3 Driehoekige padtekens (Waarsku ons / Verskaf vir ons inligting) . (1)

3.4 Ronde (Rooi / Blou) tekens , vertel ons gewoonlik wat om nie te doen nie . (1)

3.5 Groen lig by 'n verkeerslig , beteken (Stop en wag / Ry met gemak oor) . (1)

3.6 'n Stop teken bestaan uit die volgende kleure (Rooi , Wit en Swart / Rooi en Wit) . (1)

Vraag 4: [6] (Persoonlike Gesondheid)

Beantwoord die volgende vrae, deur **waar / vals** te gebruik en neer te skryf .

Indien die antwoord waar is , tel hy steeds een punt en jy Antwoord net waar .

(Indien 'n Antwoord vals is , **onderstreep die verkeerde woord in die sin , asook skryf die regte woord langs die Antwoord neer – 'n Vals Antwoord sal 2 punte wees)**

Bv Die gras is blou , gaan die antwoord as volg wees – Vals + Onderstreep Blou = Skryf

Groen in die 2 de blok langs die Vals

	Waar / Vals	Verduideliking
4.1 Ons kan kieme optel by ons troeteldiere (honde) as hulle ons lek in die gesig.		
4.2 'n Persoonlike besitting is iets wat almal sin is en almal mag dit gebruik soos hulle wil.		
4.3 Die handvatsel van die toilet , is die plek waar die meeste kieme voorkom en uitbroei.		
4.4 As jy die toilet spoel sonder om die deksel af te slaan , kan die kieme tot 2 m vêr trek.		

Vraag 5: [6] (Besoedeling)

Voltooi die **onderstaande tabel** deur die **ontbrekende woorde** in te vul wat **gepas** is.

<u>Type Besoedeling</u>	<u>Lugbesoedeling</u>	5.1 _____	<u>Grondbesoedeling</u>
<u>Tipes wat bestaan</u>	Twee tipes lugbesoedeling wat bestaan , naamlik 5.2 _____ en 5.3 _____ die huise .	Een tipe naamlik die water vuil maak.	Een tipe naamlik die grond vuil maak.
<u>Siektes wat uitbreek a.g.v die besoedeling</u>	5.4 _____ (Siekte as jy rook)	Cholera	Siektes soos rotte wat uitbreek in vuil areas.
<u>Voorbeelde</u>	Sigaretrook , Braai , Verf is tipes besoedeling van lug...	5.5 _____	5.6 _____

AFDELING B: [30]

Waterveiligheid (10)

Vraag 6.1: [2] (Waterveiligheid)

Noem 2 gebruike van water elke dag (waarvoor gebruik jy water)

6.1.1 _____ . (1)

6.1.2 _____ . (1)

Vraag 6.2: [3] (Waterveiligheid)

Noem die 3 organismes / dinge wat afhanklik is van water elke dag.

6.2.1 _____ . (1)

6.2.2 _____ . (1)

6.2.3 _____ . (1)

VRAAG 6.3 : [5] (Waterveiligheid)

Identifiseer 5 water foute/ probleme wat jy in die prent kan waarneem .

1. _____ . (1)

2. _____ . (1)

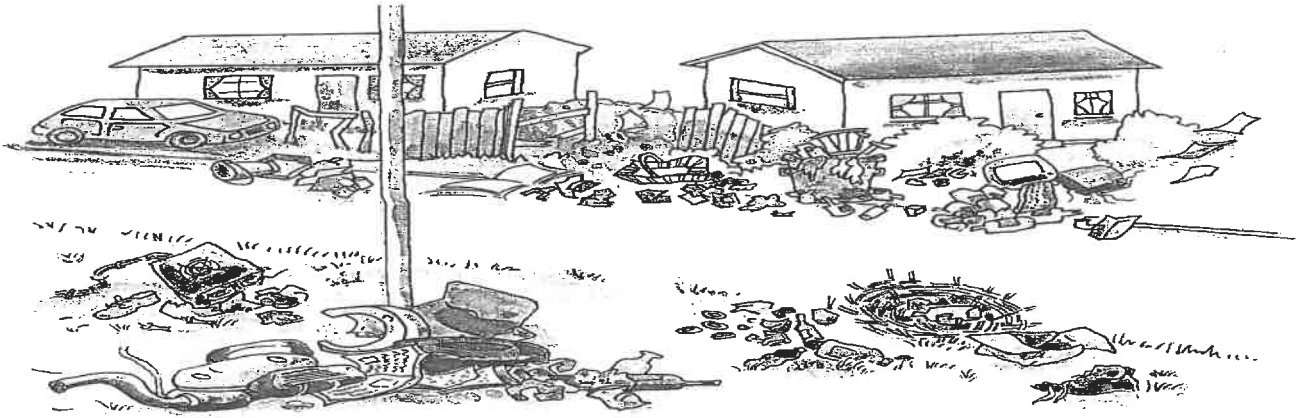
3. _____ . (1)

4. _____ . (1)

5. _____ . (1)

Vraag 7.1: [10] (Besoedeling)

Bestudeer die onderstaande prente oor vervoer en beantwoord die volgende vrae wat volg .

Ons kan die omgewing gesond hou deur 1. Water te beskerm en 2. Groentetuine te kweek ;

7.1.1 Noem die 3 maniere wat oorbly, hoe ons die omgewing gesond kan hou ? . (3)

- * _____ . (1)
- * _____ . (1)
- * _____ . (1)

7.1.2 Volgens die prent , watse **besoedeling kan jy waarneem die **gewildste is** , noem ook 'n**

voorbeeld van sulke besoedeling wat jy in die prent hierbo kan waarneem ? . (2)

Tipe Besoedeling : _____ . (1)

Voorbeeld in prent : _____ . (1)

Vraag 7.2: [5] (Besoedeling)

Bestudeer die onderstaande leesstuk oor boomplant-dag en beantwoord die vrae. (5)

Boomplantdag

Bome en plante is baie belangrik. Die groen blare verander die koolstofdioksied in suurstof wat ons lug skoonmaak. Hulle wortels hou die grond vas en keer dat die goeie grond wegspoel. Bome het baie gebruike, soos hout om mee te bou, kos (vrugte), medisyne en om tuine mooi te maak. Om meer mense sover te kry om bome in Suid-Afrika te plant, vier ons elke jaar Boomplantweek. Dit was altyd net een dag, Boomplantdag. Sedert 1999 word die week van 1 tot 7 September Boomplantweek genoem. Skole, huise en sakeondernemings word gevra om in hierdie week 'n boom of plante te plant om ons aarde groener te maak. Dit is ook die eerste week van die lente. Wat doen jy om ons aarde in Boomplantweek groener te maak?

7.2.1 Noem 3 gebruike / voordele van bome ? . (3)

- * _____ . (1)
- * _____ . (1)
- * _____ . (1)

7.2.2 Noem die gas wat ons kry vanaf die bome , asook waarvoor gebruik ons die gas ?.(2)

Gas naam : _____ . (1)

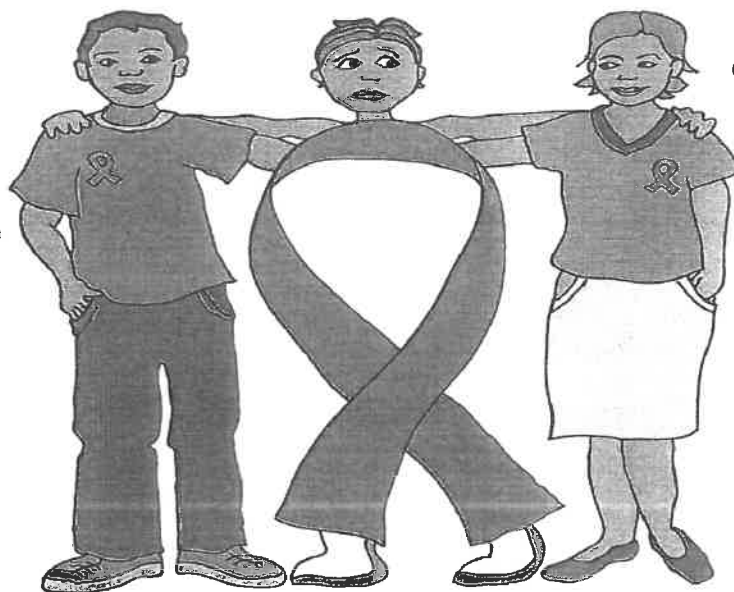
Funksie van gas : _____ . (1)

Vraag 8: [10] (MIV en VIGS opvoeding)

Bestudeer die gegewe inligtingstuk / Feite hieronder en beantwoord dan die volgende vrae.

Herroep vorige kennis wat geleer is en pas dit toe .

- ⊗ MIV is 'n virus wat die liggaam se immuunstelsel verswak.
- ⊗ Jou immuunstelsel help om jou liggaam te beskerm en te veg teen siektes.
- ⊗ Na 'n ruk sal die immuunstelsel ineen stort en die pasiënt ontwikkel VIGS
- ⊗ Daar is **GEEN** GENESING vir VIGS nie

- ⊗ MIV word van mens tot mens oorgedra deur:

- ⊗ Kontak met besmette bloed

⊗ Vuil inspuitingnaalde

- ⊗ Siek moeders wat die virus oordra aan hulle kinders in die baarmoeder, tydens geboorte of tydens borsvoeding.

Vraag 8.1 Watter selle is in jou liggaam wat jou immuunstelsel sterk hou ? (1)

_____ . (1)

Vraag 8.1.2 Noem die drie maniere hoe 'n persoon MIV kan kry ? (3)

- _____
- _____
- _____

Vraag 8.1.3 Daar is **GEEN genesing vir die Siekte nie , wat kan 'n persoon wel **drink om langer met hierdie siekte saam te leef (naam van die medisyne) (1)****

_____ . (1)

Vraag 8.1.4 Wat beteken dit is daar gesê word dat MIV het **geen genesing nie ? (1)**

Vraag 8.1.5 Noem 2 maniere hoe 'n persoon **nie hierdie siekte kan kry nie ? (Noem 2) (2)**

- _____ . (1)
- _____ . (1)

Vraag 8.1.6 Watse **kleur is die **strukkie** wat gedra word om te wys jy ondersteun mense met hierdie virus en op watse dag vier ons wêreld vigsdag jaarliks .? (2)**

Kleur van strukkie : _____ . (1)

Dag wanneer virus gevier word : _____ . (1)

- EINDE -